

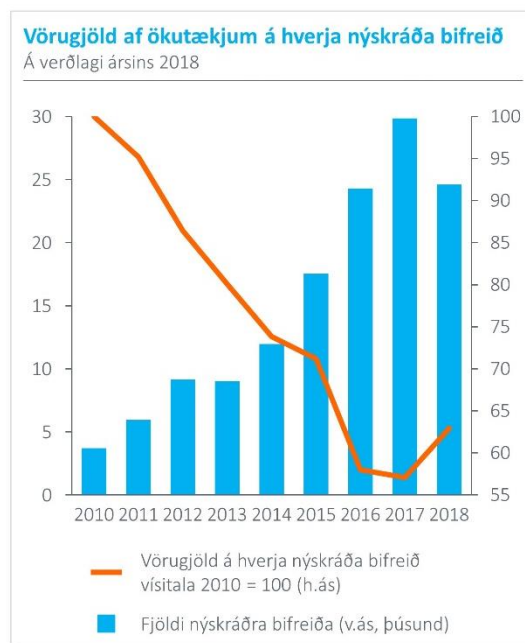
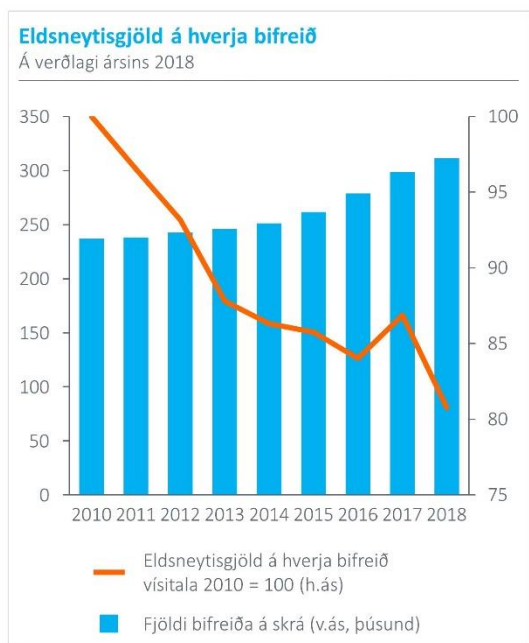
Samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytið
Sölvhólsgötu 7
101 Reykjavík
srn@srn.is

Reykjavík, 16. júlí 2019

Efni: Heimildir í vegalögum til að Vegagerðin geti tekið gjald af umferð á tilteknum köflum þjóðvega.

Á undanförunum árum hefur álag á vegum aukist svo um munar en frá 2010 hefur umferð á Hringveginum aukist um 45%. Það er ljóst að slík umferðaraukning veldur aukinni þörf á viðhaldi og nýframkvæmdum í vegakerfinu, sér í lagi í þéttbýli. Þrátt fyrir aukið álag á vegum drógust útgjöld hins opinbera til vegasamgangna saman um 33% á föstu verðlagi á árunum 2010 til 2017.

Eftir að markaðar tekjur ríkisstofnana lögðust af með nýjum lögum um opinber fjármál er viðhald og uppbygging vegakerfisins fjármagnað með almennum sköttum. Þeir skattar sem nú eru innheimtir af ökutækjum og notkun þeirra eru eldsneytis-, kílómetra-, kolefnis-, bifreiða- og vörugjald, ásamt virðisaukaskatti. Augljóst er að vistvæn ökutæki greiða lítið sem ekkert í eldsneytis- og kolefnisgjald. Í ofanálag velta vörugjöld innfluttra bifreiða á losun koltvíoxíðs. Með aukinni hlutdeild vistvænna og sparneytnari ökutækja munu þessir tekjustofnar dragast saman, að öðru óbreyttu. Er sú þróun þegar hafin en frá árinu 2010 hafa t.a.m. tekjur ríkisins af eldsneytisgjöldum á hverja bifreið dregist saman um 20%. Þá hafa tekjur af vörugjöldum á hverja nýskráða bifreið dregist saman um 37%. Á sama tíma hefur fjöldi vistvænni bifreiða í umferðinni sautjánfaldast.

Heimildir: Fjársýsla ríkisins, Samgöngustofa

Viðhald og uppbygging vegakerfisins eru hvort tveggja fjármagnsfrek verkefni og ljóst að ef markmið ríkisstjórnarinnar um rafvæðingu bílaflotans ná fram að ganga mun óbreytt fjármögnun ekki standa undir nauðsynlegum framkvæmdum og viðhaldi þegar fram í sækir. Mikilvægt er að endurhugsa fjármögnun vegakerfisins í takt við breytta tíma. Í þeim efnum eru veggjöld ákjósanlegur kostur að mati Samtaka atvinnulífsins.

Veggjöld geta komið til móts við þann fjármögnunarfanda sem fyrir séður er nú. Mikilvægt er þó að vel sé staðið að gjaldheimtunni og að umgjörð hennar tryggi að hún standi undir viðhaldi og byggingu þeirra samgöngumannvirkja sem henni er ætlað að ná til. Þannig séu gjaldendur ekki að greiða „tvisvar“ fyrir uppbyggingu þessara tilteknu samgönguinnviða, þ.e. annars vegar í gegnum þau gjöld sem þegar eru innheim af ökutækjum, og hins vegar veggjöld.

Þegar fram í sækir hvetja SA stjórnvöld til þess að líta til veggjalda við fjármögnun vegakerfisins í auknum mæli, án þess þó að auka álögur á einstaklinga og fyrirtæki. Ónægar fjárfestingar í innviðum leiða af sér mikinn kostnað fyrir þjóðfélagið í heild. Ekki aðeins kemur það niður á framleiðni og samkeppnishæfni atvinnugreina, heldur getur einnig valdið aukinni slyshættu og leitt af sér annars konar heilsufarsvandamál, svo sem vegna meiri mengunar en ella. Sterkir innviðir sem þjóna þörfum atvinnulífsins og heimila stuðla aftur á móti að aukinni samkeppnishæfni, efla framleiðni og styrkja stoðir hagvaxtar til framtíðar.

Virðingarfyllst,

Stefanía K. Ásbjörnsdóttir

Stefanía K. Ásbjörnsdóttir
f.h. Samtaka atvinnulífsins